

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 3

Tema: Språkhistoria: språkreformer och standardisering

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Språkhistoria och språkutveckling i svensk kontext, med särskilt fokus på språkreformer, standardisering och dialekter. Vilken roll har språket i samhället och hur påverkas språket av sociala, kulturella och politiska faktorer? Analys av olika texterna och deras språkliga förändringar genom tiderna.
Betygskriterium (E)	Eleven kan översiktligt beskriva språkhistoria och språkreformer, ge exempel på dessa samt diskutera hur språkets utveckling påverkar den svenska identiteten. Eleven bidrar i samtal kring språkliga normer och variationer, samt reflekterar över språkets funktion i samhället.

[Gy11, Svenska 3]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till språkhistoria (15 min)

- Presentera temat språkhistoria och dess betydelse.
- Introducera centrala begrepp som språkreform och standardisering.
- Diskutera kortfattat hur historiska händelser påverkat språket.
- Besvara frågor från elever för att säkerställa förståelse.

2. Genomgång av språkreformer (20 min)

- Gå igenom de mest betydelsefulla språkreformerna i Sverige.
- Analysera exempel på texter före och efter reformer.
- Diskutera hur reformerna har påverkat skriftspråket.
- Ha en kort interaktiv diskussion med eleverna.

3. Gruppdiskussion (10 min)

- Dela in eleverna i små grupper.

- Ge grupperna olika exempel på språkdialekter.
- Eleverna diskuterar vilka språkliga normer som finns och deras betydelse.
- Varje grupp presenterar sina tankar för klassen.

4. Reflektion och sammanfattning (5 min)

- Sammanfatta lektionens innehåll och belys viktiga punkter.
- Ge eleverna möjlighet att ställa frågor och diskutera.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen:

- **Språkhistoria i Sverige.** Förstå hur svenska språket har förändrats över tid genom historiska och kulturella influenser.
- **Språkreformer.** Utforska betydelsefulla språkreformer i svensk historia och deras genomslag på skriftspråk.
- **Standardisering av språket.** Diskutera hur och varför standardisering sker och dess påverkan på språkbruket.
- **Dialekter och variationer.** Förstå skillnaderna mellan dialekter, skriftligt och talat språk.
- **Språkets långsiktiga förändring.** Reflektera över faktorer som påverkar språkets utveckling idag.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Standardisering	Processen av att skapa en enhetlig form av ett språk.	Från latinets "standardis" som betyder norm eller modell.
Språkreform	Formell förändring i språket, vilket kan innebära nya stavningar eller grammatikregler.	Från latinets "reformare", vilket betyder att omforma eller förändra.
Dialekt	En variant av ett språk kopplad till en specifik region eller befolkning.	Från grekiskans "dialektos", vilket betyder samtal eller språk.

Diskussionsfrågor

- A. Hur har språkreformer i Sverige påverkat vår svenska identitet idag?
- B. I vilken utsträckning anser du att den moderna teknologin påverkar

språket?

- C. Vilka etiska aspekter kan diskuteras kring språkstandardisering och makt över språk?

Aktivitet

Låt eleverna arbeta i mindre grupper och skapa en presentation om en specifik språkreform. Dessa presentationer ska innehålla: bakgrundsinformation, hur reformen genomfördes, dess konsekvenser på språket och en kort analys av vilka språkliga normer som förändrades. Varje grupp får 20 minuter på sig för att förbereda och 5 minuter för att presentera. Presentationerna ska vara interaktiva, med frågor till klassen i slutet.

Exit-ticket

Frågor

Vad handlar språkhistoria om?

Vad är en språkreform?

Ge exempel på en språkstandardisering.

Hur påverkar dialekter språket?

Vilka faktorer påverkar språkets förändring idag?

Svar

Studiet av språks utveckling över tid.

Formell förändring i språket.

SSK (Svenska Språknämnden) definierar regler för skriftspråk.

Dialekter kan ge olika nyanser och variationer till språket.

Globalisering, internet och sociala medier.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en reflekterande uppsats (2-3 A4-sidor) där de tar ställning till frågan: "Minskar språklig variationen i vårt samhälle med språkreformer och standardisering?" I sin uppsats ska de argumentera för sin ståndpunkt och ge exempel från lektionen samt referera till andra källor.

Citat

"Språk är det som binder oss samman, men förändrar också allt vi säger." – Anonym

“

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)